

- навички роботи з інноваційною технікою або новими системами.

Таким чином, ми дійшли до висновку, що використання потенціалу автоматизованих систем, програмно-апаратних комплексів, баз даних в органах державної влади в змозі кардинально підвищити рівень оперативного реагування на злочинність і пов'язані з нею фактори. Обмін інформацією та співпраця у діяльності правоохоронних органів, на даному етапі знаходиться на низькому рівні розвитку, і тому потребує вдосконалення. Її слід розглядати з двох сторін: зовнішня співпраця підрозділу з іншими службами (відомствами) та внутрішня співпраця між структурними підрозділами поліції та територіальними органами. Гальмуючим фактором в об'єднанні сил співробітників в підрозділах МВС є встановлена система показників розкриття злочинів як оцінки діяльності оперативних працівників, що спрямовує працівників на виконання роботи самостійно і відокремлено кожним підрозділом для урахування у статистичній звітності.

Використані джерела:

1. Максименко Ю.Є. Боротьба с тероризмом в умовах інформатизації / Ю.Є. Максименко // Правові проблеми сучасності. – К : Вид. Ліпкан О.С., 2013. – С. 48-50.
2. Кулик О. Кримінологічний аналіз злочинності в Україні: напрями вдосконалення методології та методики. Право України. 2009. № 7. С. 52–57
3. Бесчастний В.М. Окремі аспекти удосконалення інформаційного забезпечення протидії злочинності в системі Міністерства внутрішніх справ України [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/biblioteka/nauk_konf/23_03_2018.pdf
4. Департамент інформаційної підтримки та координації поліції / Національна поліція України [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://old.npu.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1820541>

Шерстюк М. П. - курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності;

Тютченко С.М. – науковий керівник, старший викладач кафедри економічної та інформаційної безпеки (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМИ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Одним з найбільш негативних явищ у процесі підвищення рівня економічної безпеки та становлення України як демократичної, так і соціально-правової держави є тіньова економіка. Бурхливому розвитку цього нелегального структурного явища економічної системи сприяли соціально-політичні зміни в 2014 році, спричинені війною на Сході країни. Наша країна, на жаль, на сьогодні займає перші позиції за відсотковою часткою тіньової економіки в усій економічній системі держави в цілому. Тіньова економіка в Україні

стала основним детермінантом кризи в фінансово-економічному та соціальному секторі суспільних відносин. Масштаби тіньової економіки сягнули критичної точки, результатом чого стало зниження загальної конкурентоспроможності, ефективності фінансових, економічних та соціальних реформ.

Теоретичні основи функціонування тіньової економіки досліджували вітчизняні та зарубіжні вчені. На думку українських економістів, під тіньовою економікою слід розуміти економічну діяльність особи, яка пов'язана з незаконним привласненням особою, або групою осіб частини створеної споживчої вартості або частки майна через викривлення різного роду об'єктивної інформації про рух грошових коштів та матеріальних цінностей, спотворення даних первинного обліку, а також через реалізацію методом лобіювання відповідних законодавчих норм і нормативів, схем корисливого перетікання капіталу, здійснення яких не підлягає під кримінальну відповідальність, але призводить до матеріальних втрат державних або підприємницьких структур та окремих громадян [1, с. 37-38].

Для більш повного розуміння сутності тіньової економіки доцільно виділити її окремі види:

4) неформальний сектор – діяльність господарств, які виробляють та споживають товари власного виробництва для власних потреб чи потреб членів сім'ї;

5) кримінальний сектор – виробництво та продаж незаконних товарів та послуг (наркотичні засоби, вибухівки, зброя, торгівля людьми та інше);

6) іллегальний сектор – незаконне виробництво та продаж легальних товарів без їх документального оформлення або реєстрації підприємств.

За даними Всесвітнього економічного форуму Україна станом на 2018 рік посіла 127 місце серед 136 країн світу, на території яких проводилися дослідження тіньової економіки. Гірші позиції займають тільки Гондурас, Єгипет, Кенія, Венесуела, Нігерія, Пакистан, Сальвадор, Ємен та Колумбія. Також аналітики стверджують, що небезпека зростання тіньової економіки стосується країн, в яких недавно пройшли громадянські конфлікти, війни, країни з недемократичним урядом, наркомафії [3, с. 33].

Відповідно до розрахунків Міністерства економічного розвитку та торгівлі України обсяг тіньової економіки в Україні за останні 5 років становить від 28 % до 39 % ВВП [4].

Високий рівень тінізації національної економіки України породжується певними причинами, серед яких можна виділити наступні:

1) неефективне державне регулювання економіки, а саме, відсутність довіри бізнесу до держави та держави до бізнесу; висока бюрократизація та недосконале інституційне та законодавче забезпечення;

2) неефективне адміністрування податків, що підтверджують рейтингові оцінки цієї сфери;

3) проблеми ринку праці, пов'язані з низькими економічними стимулами до офіційного працевлаштування працівників та зростання рівня безробіття;

4) недосконале кредитно-грошове регулювання, яке полягає в непрозо-

рому рефінансуванні комерційних банків та встановленні гнучкого валютного курсу;

5) недосконалість бюджетної системи, низький контроль за використанням бюджетних коштів;

6) недосконалість судової та правоохоронної системи, відсутність чіткої державної програми боротьби з економічною злочинністю;

7) непродуктивний вплив капіталу з України;

8) корупція [1, с. 69].

Процеси тінізації властиві для будь-якої країни незалежно від типу та ступеня розвитку її економічної системи. Допустимою вважається частка, яка становить 5-10% від всієї національної економіки. Тож, Урядом України повинні бути розроблені практичні економічні заходи та прийняті конкретні правові рішення щодо зменшення рівня тінізації в економіці. До таких заходів протидії тіньовому сектору економіки можна віднести:

8) створення сприятливих умов для легалізації зайнятості населення;

9) запровадження податкових стимулів та інвестування коштів в національну економіку;

10) покращення інвестиційного клімату в країні;

11) розробка відповідного правового забезпечення процесу легалізації доходів;

12) формування мотиваційного нормативно-правового середовища, яке б забезпечило високоефективну та прибуткову роботу легальної економіки;

13) підсилення відповідальності правопорушників та посилення санкцій проти них для цілей виховання;

14) переорієнтація системи оподаткування з фіскальної на регулятивну функцію [2, с. 71].

Отже, важливість вирішення проблеми тіньової економіки України є дуже важливою та актуальною. Розвиток процесів тінізації в будь-якій економіці знижує рівень ВВП, загальну конкурентоспроможність, ефективність фінансових, економічних, соціальних реформ. Реалізація зазначених заходів сприятиме повноцінному надходженню фінансів до державного бюджету країни, сприятиме оздоровленню національній економіці, підвищенню інвестиційних показників, конкурентоспроможності, зниженню частки тіньової економіки до 5-10% від економічної системи України та побудові на цій основі ефективного ринкового середовища.

Використані джерела:

1. Липчанський О.В, Фільштен М.В. «Деякі питання боротьби з тіньовою економікою» // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. Випуск 21 // м. Кіровоград.- 2012, с. 37-39 , УДК 685
2. Мартинюк В.П., Хом'як К.А. «Боротьба з тіньовою економікою як пріоритетний напрям зміцнення фінансової безпеки» // Вісник Прикарпатського університету, Випуск XI.- 2015., с. 68-72 , УДК 330.338.24;
3. Усик П.С. «Окремі питання дослідження тіньового ринку зброї України» // Національна безпека . Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» № 11 (51), 1 т.-2018;с. 31-36 ,УДК 338.583